

פסחים פד. (המשנה הראשונה) עד פה. (ש22, השורה שמתחילה במילים 'אמר בקולית')

ביאורי מושגים

מלקות - המקור לחיוב מלקות בכל מקרה שאדם עבר על איסור לאו הוא הפסוק 'לא תחסום שור בדישו' שנסמך לפסוק 'זהפילו השופט והכהו לפניו'.
 חכמים למדו מ'לא תחסום' שלוקים רק על לאו שדומה ל'לא תחסום'. לכן לוקים רק על לאו שיש בו מעשה אבל על לאו שאין בו מעשה לא לוקים. ר' יהודה חלק וסבר שלוקים גם על לאו שאין בו מעשה. (ר' יהודה למד זאת מהיקש למוציא שם רע).

מה היחס בין חלק א' לחלק ב':

רבה: זוהי **מח' תנאים** (תנא א' אמר את חלק א' ותנא ב' את חלק ב')

רבא: החלקים **משלימים** זה את זה - כל חלק בבע"ח בוגר שנאכל ע"י בישול רב נחשב בשר בבע"ח צעיר, (והסחוסים נאכלים ע"י בישול רב)

משנה

מה נחשב בשר (לעניין להמנות עליו):

א. כל חלק שנאכל בבע"ח בוגר,
 ב. הסחוס שבראש העצם של הכתף (ראשי כנפים) ושאר הסחוסים.

גידין רכים שעתידיים להתקשות

ר' יוחנן (בתחילה): נחשבים בשר (ולכן נמנים עליהם)

ר"ל (ור' יוחנן בסוף): לא נחשבים בשר (ואין להמנות עליהם)

משנה

המותיר לבוקר מבשר כשר: אינו לוקה
השובר עצם בקרבן כשר: לוקה,
השובר עצם בקרבן פסול: אינו לוקה

מדוע המותר לבוקר לא לוקה: ר' יהודה: כיוון שזהו 'לאו הניתק לעשה',
ר' יעקב: כיוון שזהו 'לאו שאין בו מעשה'

מדוע השובר עצם בקרבן פסול לא לוקה:
ת"ק: 'לא תשברו בו' - האיסור תקף רק בקרבן כשר,
רבי: 'בבית אחד יאכל, ועצם לא תשברו בו' - האיסור תקף רק בקרבן שאוכלים אותו.

מה הנפקא מינה בין שיטת ת"ק לשיטת רבי

1. פסח שהוקרב בטומאה (ת"ק: מותר כיוון שאינו כשר, רבי: אסור כיוון שהוא נאכל)
2. פסח שהיה כשר ונפסל (ת"ק: אסור כיוון שהיה כשר, רבי: מותר כיוון שכעת אינו נאכל)
3. יום ו"ד ניסן (ת"ק: אסור כיוון שהקרבן כשר, רבי: מותר כיוון שעדיין לא הגיע זמן האכילה)
4. אבר שחלקו יצא מירושלים (ת"ק: אסור כיוון שהאבר היה כשר, רבי: מותר כיוון שכעת אינו נאכל)
5. פסח לא צלוי (נא) (ת"ק: אסור כיוון שהקרבן כשר, רבי: מותר כיוון שכעת אינו ראוי לאכילה)
6. עצם האליה (ת"ק: אסורה כיוון שהקרבן כשר, רבי: מותר כיוון שעצם זאת אינה נאכלת אלא מוקרבת)
7. אבר שאין עליו כזית בשר (ת"ק: אסור כיוון שהקרבן עצמו כשר, רבי: מותר כיוון שעצם זאת אינה נאכלת)
8. אין כזית בשר במקום השבירה, אבל במקום אחר יש (ת"ק: אסור כיוון שהקרבן עצמו כשר, רבי: מותר כיוון שעצם זאת אינה נאכלת)

הגמרא מביאה ברייתא שמזכירה את נפק"מ מס' 2, 3, 6, 7, 8

רבי לפי נפק"מ מס' 3:
 ניתן עקרונית להוציא בשר שנמצא בתוך עצם ע"י שבירת העצם ביום י"ד.
 אולם גזרו לא לעשות זאת מחשש שיעשה זאת בליל ט"ו.

ר"ל ור' יוחנן נחלקו במקרה של נפק"מ מס' 8
 קושיה על ר"ל (המתיר): המשנה אוסרת לשבור חלק מעצם שיצא מחוץ לירושלים, למרות שכבר קילפו ממנה את הבשר, תשובות:
 א. חוששים שישבור את החלק עם הבשר, ב. מדובר כשיש בשר בתוך העצם.